

SUROWCE WŁÓKIENNICZE	N O R M A B R A N Ź O W A	BN-85
	Włókno lniane i konopne krótkie	7511-18
	Badania odbiorcze	Zamiast BN-76/7522-04 p. 5
		Grupa katalogowa 1109

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są badania odbiorcze dotyczące włókna lnianego i konopnego krótkiego, produkcji roszarnicznej i wiejskiej, dotyczące podstawowych cech jakościowych, określonych w obowiązujących normach przedmiotowych na te surowce.

1.2. Określenia

1.2.1. badania odbiorcze — zespół czynności i metod postępowania przy przyjmowaniu włókna występującego w obrocie krajowym.

1.2.2. partia włókna — określona ilość włókna tego samego rodzaju i gatunku, sprasowanego w bele, przeznaczonego do jednorazowego odbioru i ujęta w jednym dokumencie dostawy.

1.2.3. opakowanie jednostkowe — pojedyncza bela włókna.

1.2.4. próbka — część partii, pobrana z opakowań jednostkowych do przeprowadzenia badań.

1.2.5. dokumentacja partii — dowód będący podstawą rozliczenia danej partii włókna, zawierający co najmniej specyfikację, a na życzenie odbiorcy również wymagania zdawczo-odbiorcze.

2. WARUNKI ODBIORU

2.1. Miejsce badań. Pomieszczenie przeznaczone do badań organoleptycznych powinno znajdować się w miejscu umożliwiającym swobodne wykonywanie czynności kontrolnych, dobrze oświetlone światłem dziennym i osłonięte od bezpośredniego nasłonecznienia słonecznego. W przypadku konieczności korzystania z oświetlenia sztucznego, należy stosować wymagania wg PN-84/E-02033. Pomieszczenia powinny być w miarę możliwości zaopatrzone w instalację odkurzającą.

2.2. Wyposażenie miejsca badań. Miejsca badań powinny być wyposażone w urządzenia, przyrządy i pomoce, potrzebne do wyznaczania wskaźników jakościowych, ujętych w obowiązujących normach przedmiotowych i czynnościowych dotyczących włókna lnianego i konopnego krótkiego.

3. BADANIA ODBIORCZE

3.1. Rodzaje badań. Przy odbiorze partii należy stosować następujące rodzaje badań:

a) oględziny zewnętrzne polegające na sprawdzeniu zgodności partii z danymi na specyfikacji oraz oznakowania i opakowania z obowiązującymi dla danego rodzaju włókna normami i przepisami,

b) badania organoleptyczne polegające na sprawdzeniu zgodności partii z wymaganiami organoleptycznymi zawartymi w odpowiednich normach przedmiotowych; badania należy przeprowadzać zgodnie z PN-84/P-04961, na wylosowanych opakowaniach jednostkowych wg 3.2,

c) badania laboratoryjne i technologiczne wykonywane w przypadkach spornych i arbitrażowych, polegające na sprawdzeniu zgodności organoleptycznego zakwalifikowania partii włókna do odpowiedniego gatunku, wg wymagań zawartych w normach przedmiotowych. Stosowanie tych metod powinno mieć miejsce w sytuacjach ekonomicznie uzasadnionych.

Badania należy przeprowadzać na próbkach wg 3.3 zgodnie z: PN-71/P-04601, PN-71/P-04676, BN-84/7501-06, BN-85/7501-03, BN-85/7519-03.

3.2. Pobieranie próbek. W zależności od wielkości partii, do badań należy pobrać sposobem losowym na ślepo wg PN-83/N-03010, liczbę opakowań jednostkowych wg tablicy

Liczba opakowań jednostkowych w partii	Liczba opakowań jednostkowych do pobierania próbek
do 3	wszystkie
4 ÷ 5	3
6 ÷ 10	5
11 ÷ 15	6
16 ÷ 25	9
26 ÷ 63	12
64 ÷ 160	14
161 ÷ 250	15
powyżej 250	16

Zgłoszona przez Instytut Krajowych Włókien Naturalnych
Ustanowiona przez Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego dnia 19 lipca 1985 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 kwietnia 1986 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 13/1985 poz. 23)

3.3. Podział próbek. W zależności od rodzaju badań rozróżnia się następujące próbki:

- a) do badań organoleptycznych,
- b) do badań laboratoryjnych,
- c) do badań technologicznych.

Próbki do badań organoleptycznych. Badaniom organoleptycznym podlega całość włókna znajdująca się w wylosowanych opakowaniach jednostkowych.

Próbki do badań laboratoryjnych. Do badań laboratoryjnych należy z każdej z wylosowanych bel, pobrać proporcjonalnie z warstw wewnętrznych taką ilość włókna, aby masa próbki wynosiła:

do wyznaczania wilgotności z każdej wylosowanej beli pobrać z warstw wewnętrznych garście włókna; z wybranych garści pobrać próbkę o masie około 600 g, którą po podzieleniu na trzy równe części należy zabezpieczyć w szczelnych pojemnikach,

- do wyznaczania wytrzymałości na rozciąganie — 3 kg,
- do wyznaczania zawartości zanieczyszczeń — 3 kg.

Próbki do badań technologicznych. Do badań technologicznych należy z każdej z wylosowanych bel pobrać proporcjonalnie z warstw wewnętrznych taką ilość włókna, aby masa próbki wynosiła:

- do wyznaczania wydajności taśmy zgrzeblarkowej — 100 kg,

do wyznaczania przędności włókna lnianego krótkiego biologicznego — 100 kg.

3.4. Zabezpieczenie i oznakowanie próbek. Próbki do wyznaczania wilgotności należy zabezpieczyć zgodnie z 3.3 próbki do wyznaczania pozostałych wskaźników należy zabezpieczyć przed zniszczeniem lub uszkodzeniem oraz zaopatrzyć w etykietę.

3.5. Protokół z pobrania próbek — wg załącznika 1.

4. OCENA BADAŃ

4.1. Partia zgodna z wymaganiami normy. Partię przedstawioną do odbioru należy uznać za odpowiadającą wymaganiom normy, jeżeli wszystkie rodzaje badań przeprowadzone wg 3.1 dały wyniki zgodne z wymaganiami wg BN-85/7522-02 — w przypadku badania włókna lnianego lub wg BN-76/7522-04 — w przypadku badania włókna konopnego.

4.2. Partia niezgodna z wymaganiami normy. Partię przedstawioną do odbioru należy uznać za nie odpowiadającą wymaganiom normy, jeżeli chociaż jedno z badań przeprowadzonych wg 3.1 dało wynik niezgodny z wymaganiami norm przedmiotowych wymienionych w 4.1.

4.3. Orzeczenie o przeprowadzeniu badań odbiorczych — wg załącznika 2.

K O N I E C

Załączniki 2

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Instytut Krajowych Włókien Naturalnych, Poznań.

2. Normy związane

PN-84/E-02033 Oświetlenie wnętrza światłem elektrycznym

PN-83/N-03010 Statystyczna kontrola jakości. Losowy wybór jednostek produktu do próbki

PN-71/P-04601 Metody badań surowców, półwyrobów i wyrobów włókienniczych. Wyznaczanie wilgotności

PN-71/P-04676 Metody badań wyrobów włókienniczych. Włókno łykowe. Wyznaczanie wytrzymałości na rozciąganie

PN-84/P-04961 Metody badań surowców włókienniczych. Słoma i włókno lnu oraz konopi. Badania organoleptyczne

BN-85/7501-03 Metody badań surowców włókienniczych. Włókno

lniane i konopne. Wyznaczanie wydajności taśmy zgrzeblarkowej

BN-84/7501-06 Metody badań surowców włókienniczych. Włókno

lniane i konopne. Wyznaczanie zawartości zanieczyszczeń

BN-85/7519-03 Metody badań surowców włókienniczych. Włókno

lniane krótkie biologiczne. Wyznaczanie przędności

BN-85/7522-02 Włókno lniane krótkie biologiczne

BN-76/7522-04 Włókno konopne krótkie biologiczne

3. Autorzy projektu normy — doc. dr Józef Waśko, mgr inż. Danuta Karaban — Instytut Krajowych Włókien Naturalnych, Poznań.

.....
(nazwa zakładu).....
(miejsowość, data)

PROTOKÓŁ z pobrania próbki włókna

w dniu 19.....r. w miejscowości
przy wielkości wg zlecenia
..... z dnia

Komisja w podanym niżej składzie stwierdza, że pobranie próbki ogólnej z dostarczonego włókna

(oznaczenie wg KTM)

przez

(dostawca)

nastąpiło zgodnie z BN-85/7511-18

Opis próbki włókna

- a) masa próbki w kg
- b) opis opakowania próbki
- c) oznaczenie próbki

Komisja postanowiła zlecić wykonanie kontroli z pobranej próbki ogólnej

.....
(nazwa instytucji)

Skład Komisji	Imię i Nazwisko	Podpis
Przedstawiciel odbiorcy
Przedstawiciel dostawcy
Członkowie Komisji

.....
(nazwa zakładu).....
(miejscowość, data)**ORZECZENIE**

o przeprowadzeniu badań odbiorczych partii włókna krótkiego

Opis próbkiPróbkę włókna o masie pobrano w
(miejscowość)w dniu z partii o wielkości
dostarczonej przez
(dostawca)

Oznaczenie włókna

Wyniki organoleptycznego sprawdzania jakości partii włókna

1. wilgotność	9. zapach
2. cienkość	10. zawartość zanieczyszczeń
3. delikatność	11. przysucha
4. wytrzymałość na rozciąganie	12. plamistość
5. skład długościowy
(ciągłość)	13. zawartość szypulek (dla włókna lnianego)
6. kolor	14. słomiastość (dla włókna konopnego)
7. jednolitość, pod względem koloru	15. łapy (dla włókna konopnego)
8. zawartość supełków	

**Wyniki laboratoryjnego i technologicznego sprawdzenia
JAKOŚCI PARTII WŁÓKNA**

1. wilgotność
2. wytrzymałość bezwzględna
3. zawartość zanieczyszczeń ogólnych w surowcu
4. wydajność taśmy zgrzeblarkowej
5. zawartość zanieczyszczeń ogólnych w taśmie zgrzeblarkowej
6. przędność (dla włókna lnianego)

UWAGA Wymienione cechy określa się zarówno dla włókna lnianego, jak i konopnego. Wyjątki stanowią:
 — w przypadku organoleptycznego sprawdzania jakości partii — poz. 13, 14, 15,
 — w przypadku technologicznego sprawdzania jakości partii — poz. 6.

Zakwalifikowanie do gatunkuUzyskane wyniki stanowią podstawę do zakwalifikowania włókna do gatunku
(słownie).....
nazwa instytucji orzekającej.....
(podpis)